

Ποιος πολιορκεί ποιον στον Κόλπο;

ΔΙΑΒΑΣΑ ΠΡΟΣΦΑΤΑ μια παλιά συνέντευξη του στρατηγού Γκιαπ. Ο δημοσιογράφος τον ρώτησε πώς οι Βιετναμέζοι, με φτωχό και απαρχαιωμένο οπλισμό, κατάφεραν να νικήσουν τους Αμερικάνους και τους ανάγκασαν να εγκαταλείψουν τη χώρα. Αυτό συνέβη, απήντησε ο Γκιαπ, διότι κινητοποιήθηκε όλο το έθνος. Όλος ο λαός ρίχτηκε στη μάχη και δεν είχε άλλο σκοπό παρά να νικήσει τον πόλεμο.

Οι Αμερικάνοι είχαν στείλει στο Βιετνάμ ένα εκστρατευτικό σώμα. Στην υπόλοιπη χώρα όμως η ζωή συνεχιζόταν όπως πριν. Ο κόσμος παντρευόταν, διασκεδάζε, ασχολείτο με τις δουλειές του, έτρεχε στις πλαζ, έβγαζε λεφτά. Κι εκείνοι που έπρεπε να πάνε να πεθάνουν στο μέτωπο δεν καταλάβαιναν γιατί η μοίρα ήταν τόσο άδικη απέναντί τους.

Ο πρώτος κι ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος απέδειξαν πως οί λαοί μπορούν να αντιμετωπίσουν τις πιο μεγάλες θυσίες αν όλοι κινητοποιηθούν σαν ένας άνθρωπος. Κάτι ανάλογο συνέβη πιο πρόσφατα στον πόλεμο Ιράν-Ιράκ. Και οι δύο αντίπαλοι ήταν φτωχοί. Οι Ιρανοί ακόμη περισσότερο, αφού δεν είχαν το οπλικό υλικό και τα ανταλλακτικά που η Δύση προμήθευσε στον Σαντάμ Χουσεϊν. Μολοντούτο, πέρα από κάθε πρόβλεψη, οι Ιρανοί άντεξαν οκτώ ολόκληρα χρόνια και σήμερα ίσως να είναι έτοιμοι να πολεμήσουν ξανά.

Και το Αφγανιστάν είναι μια πολύ φτωχή χώρα. Ο Κόκκινος Στρατός όμως δεν κατάφερε να την υποτάξει γιατί όλος ο πληθυσμός κινητοποιήθηκε εναντίον του εισβολέα. Κι αν ο πόλεμος του Κόλπου είχε ένα εκατομμύριο νεκρούς, η εισβολή στο Αφγανιστάν είχε πέντε εκατομμύρια πρόσφυγες.

Το ίδιο ισχύει και για το Ισραήλ, που νίκησε όλους τους πολέμους γιατί ήξερε πως πολεμούσε για την ίδια την επιβίωσή του και κινητοποίησε όλους τους άνδρες και τις γυναίκες, όλα τα αποθέματα.

Αυτή είναι κι η δύναμη του Σαντάμ Χουσεϊν. Έχουμε να κάνουμε με έναν από τους πολλούς αιματοβαμμένους δικτάτορες του Τρίτου Κόσμου. Χωρίς αμφιβολία όμως κατάφερε να κινητοποιήσει όχι μόνο το δικό του λαό, αλλά και τους Παλαιστίνιους και τις αραβικές μάζες που περισσότερο εχθρεύονται τη Δύση. Μάζες που μπορούν να υπομένουν θυσίες αδιανόητες, όπως δείχνει η καθημερινή φρίκη στη Βηρυτό. Ο αποκλεισμός, οι κυρώσεις μπορεί να παίζουν κάποιο ρόλο σε ό,τι αφορά το οπλικό υλικό, αλλά σίγουρα δεν θα επηρεάσουν ένα πληθυσμό που έμαθε ήδη να υπομένει τις στερήσεις, ακόμη και τις τρομερές απώλειες σε ανθρώπινο υλικό χωρίς να παραδοθεί, χωρίς να εξεγερθεί.

Αυτό δεν ισχύει για τους Αμερικάνους. Έχει δίκιο ο Σαντάμ Χουσεϊν όταν λέει πως μόλις αρχίσουν να καταφάνουν οι σωροί είκοσι ή τριάντα χιλιάδων νεκρών, θα μπου σε βαθιά κρίση. Ακριβώς όπως συνέβη με το Βιετνάμ. Οι Αμερικάνοι δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης. Δεν είναι έτοιμοι για αγώνα μέχρι θανάτου.

Οι Ευρωπαίοι ακόμη λιγότερο. Έστειλαν στον Κόλπο μερικά πλοία και στρατεύματα αποκλειστικά και μόνο για πολιτικούς λόγους, σίγουρα όχι για να πολεμήσουν. Θα ζητήσουν την άμεση επιστροφή τους όχι μετά από τους πρώτους νεκρούς, αλλά μετά από τους πρώτους τραυματίες.

Σε αυτό υπολόγιζε ο Σαντάμ Χουσεϊν, στην επέκτασή του στην αραβική χερσόνησο, εκεί που βρίσκεται το μισό πετρέλαιο της οικουμένης. Για ναβάλει τα θεμέλια μιας παναραβικής υπερδύναμης σε θέση να υποτάξει το Ισραήλ και τους δυτικούς προστάτες του.

Κανείς όμως δεν μπορεί να μας διαβεβαιώσει πως, ο ίδιος ή ένας άλλος, κάποια ημέρα δεν θα τα καταφέρει. Στον αραβικο-ισλαμικό κόσμο υπάρχουν απύθμενα αποθέματα μίσους, μνησικακίας κι αμείλικτης βούλησης για εκδίκηση. Υπάρχει ένας κυρίως νεανικός πληθυσμός που διαθέτει απίστευτες δυνατότητες κινητοποίησης, αδιανόητες για οποιαδήποτε χώρα της Δύσης.

Ίσως ο Σαντάμ Χουσεϊν να πέσει μετά από μακροχρόνια πολιορκία. Στο τέλος όμως, μετά από χρόνια ή δεκαετίες, θα είναι αυτά τα εκατομμύρια απελπισμένων και ταπεινωμένων Αράβων που θα πολιορκήσουν εμάς.

Δημήτρης Δεληολάνης

Η «κεντροδεξιά» εναντίον του φιλελευθερισμού

ΣΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ του '80 πραγματοποιήθηκαν προσπάθειες για απελευθέρωση εθνικών οικονομιών από τα δεσμά της κρατικής παρέμβασης στις εξής χώρες: Νέα Ζηλανδία, Αυστραλία, Ισπανία, Αγγλία. Στις τρεις πρώτες περιπτώσεις οι μετασχηματισμοί καθοδηγήθηκαν από κυβερνήσεις σοσιαλιστικών κομμάτων ενώ στην τέταρτη από το Συντηρητικό κόμμα της Αγγλίας. Κρίνοντας με οικονομικά κριτήρια η μόνη αποτυχημένη απόπειρα ήταν η τελευταία: Μετά από δέκα χρόνια «αιματος και στεναγμών» οι οικονομικές επιδόσεις βρίσκονται πάλι εκεί που βρίσκονταν και το 1979 ενώ το μέλλον είναι ζοφερό. Κρίνοντας με κοινωνικά κριτήρια η μόνη αποτυχία ήταν και πάλι αυτή της Αγγλίας: Διέσπασε την χαρακτηριστική κοινωνική συνοχή που είχε σφυρηλατηθεί στην διάρκεια μιας μακράς χρονικής περιόδου και δημιούργησε ένα χάσμα αξιών και συμφερόντων ανάμεσα στα δύο αντιμαχόμενα στρατόπεδα που διαμόρφωσε.

Δεν είναι, όμως, μόνο η ελευθερία της οικονομικής δραστηριότητας που δεν αποτελεί προνομιακό πεδίο για τα συντηρητικά κόμματα, παρά τα όσα πιστεύει μία μερίδα της κοινής γνώμης. Το ίδιο περίπου συμβαίνει και στον τομέα των κοινωνικών και πολιτικών ελευθεριών. Το 1985 το επιτελείο του περιοδικού *Economist* προσπάθησε να χαρτογραφήσει την δημοκρατία και την ελευθερία παγκοσμίως χρησιμοποιώντας ένα σύνολο 40 κριτηρίων. Πιο δημοκρατικές χώρες της υφελίου, όπως θα περίμενε κανείς, απεδείχθησαν οι σκανδιναβικές με την μακρά παράδοση διακυβέρνησης από τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, όπως επίσης και οι υπόλοιπες δυτικοευρωπαϊκές όπου η σοσιαλδημοκρατία έχει αφήσει αναλλοίωτα τα σημάδια της μέσα από την εδραίωση του «νεοκορπορατισμού» δηλαδή της τριμερούς κοινωνικής συναίνεσης και συνεργασίας. Η Ελλάδα, του ΠΑΣΟΚ τότε, με συντελεστή 94 στα 100 βρέθηκε σε μια καθόλου άσχημη θέση που την μοιράζονταν μάλιστα με την Αγγλία, της *Magna Carta* κάποτε και της κ. Θάτσερ τότε. Ουραγός του δυτικού κόσμου οι ΗΠΑ, του Ρόναλντ Ρέηγκαν τότε, και αυτές, όπως και η Αγγλία, πολύ μακριά από εκεί που κάθε ένθερμος «νεοφιλελεύθερος» θα περίμενε ότι θα βρίσκονταν οι κοινωνίες-υποδείγματα της αγαπημένης του θεωρίας.

Τα παραπάνω είναι αρκετά εύγλωττα και αποκαλυπτικά για την ιδεολογική λαθροχειρία που επιχειρείται στη χώρα μας, χωρίς μάλιστα να συναντάει και αντίδραση, από την επ' εσχάτων αυτοαπο-

καλούμενη «κεντροδεξιά», λαθροχειρία η οποία συνίσταται στην προσπάθεια να εμπεδωθεί η ιδέα ότι η ελεύθερη οικονομία, αφ' ενός, και ο σεβασμός των δημοκρατικών ελευθεριών, αφ' ετέρου, αποτελούν επιδιώξεις και επιτεύξεις των συντηρητικών πολιτικών δυνάμεων και μάλιστα κατ' αποκλειστικότητα. Στην πλάνη αυτή βεβαίως δεν έχουν υποκύψει οι άλλες δυτικές κοινωνίες. Ακόμη και οι Αμερικάνοι για παράδειγμα, τους οποίους για πολλά θα μπορούσε κανείς να κατηγορήσει όχι όμως και για το ότι δεν λένε τα πράγματα με το όνομά τους, ξέρουν ότι αυτόν που χαρακτηρίζουν σαν «φιλελεύθερο» στην Δυτική Ευρώπη τον ονομάζουν «σοσιαλδημοκράτη» ενώ εκείνον που ορίζουν σαν «νεοσυντηρητικό» στην Ελλάδα θα τον συναντήσουν σαν «κεντροδεξιό» ή, ακόμη χειρότερα, σαν (νεο)«φιλελεύθερο».

Τα θέματα ορισμού και ονοματοθεσίας θα ήταν δίχως ιδιαίτερη σημασία αν ο, χωρίς προθέματα και εισαγωγικά, φιλελευθερισμός, που με μέτρο την κοινωνική ευαισθησία και ευσυνειδησία μπορεί να συνδυάσει στον άριστο δυνατό βαθμό την οικονομική ελευθερία με τους προς όφελος της προστασίας του περιβάλλοντος περιορισμούς, δεν ήταν η μοναδική λύση για μια χώρα σαν την Ελλάδα σήμερα και αν, επίσης, υπήρχε ήδη στην χώρα αυτή ένα πραγματικά φιλελεύθερο μόρφωμα που θα εξελίσσονταν προς την επιθυμητή κατεύθυνση. Δυστυχώς όμως όχι μόνο δεν υπάρχει αλλά και το ενδεχόμενο της συγκρότησης του είναι επισφαλές, εν μέρει και λόγω της απάτης της «κεντροδεξιάς» η οποία δυσφημεί την ιδέα του φιλελευθερισμού και συσκοτίζει την πραγματικότητα δημιουργώντας πλαστές εικόνες και λανθασμένες εντυπώσεις. Θα είναι δυστύχημα για την Ελλάδα εάν ο κοινωνικοπολιτικός εκείνος χώρος του οποίου οι συγγενείς δυνάμεις σε όλη την Ευρώπη αποτελούν τον νόμιμο κληρονόμο του φιλελεύθερου πνεύματος του 19ου αιώνα, δεν αντιληφθεί ποιος είναι ο μόνος δρόμος για την υλοποίηση των, πολλών άρρητων ακόμη, οραμάτων του.

Δημήτρης Ιωάννου

Γραμμένα στην Κοινή Ελληνική Λαλιά ή όλοι πλην Λακεδαιμονίων

ΠΕΤΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ, παραμονή 28ης Οκτωβρίου, ξεφύλλισα την «Χαραυγή». Κι αν και η υπόθεσή μου ήτανε γνωστή, ένιωσα, για πολλοστή φορά, την πικρία που αισθάνομαι όταν σε γλώσσα ελληνική διαβάζω κείμενα όπως το παρακάτω:

«Εκατομμύρια λίρες ζημιές θα υποστεί το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα

Κύπρου, σαν αποτέλεσμα της τηλεοπτικής σύνδεσης με την Ελληνική Τηλεόραση από της 1ης Νοεμβρίου. Η διαπίστωση αυτή ανάγκασε τον πρόεδρο του Δ.Σ. του ΡΙΚ κ. Μάριο Ηλιάδη να σπεύσει και να συναντήσει τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους των κομμάτων για να τους ενημερώσει γύρω από τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν.

Μετά την παράθεση των στοιχείων από τον κ. Ηλιάδη, κόμματα που προηγουμένως τάσσονταν ασυζητητί υπέρ της τηλεοπτικής σύνδεσης ΡΙΚ-ΕΤ, λίγες μόνο μέρες πριν από την υλοποίησή της, άρχισαν να κάνουν δεύτερες σκέψεις, μέχρι του σημείου να συζητούν την αναβολή της σύνδεσης για να δοθεί χρόνος περαιτέρω μελέτης των επιπτώσεων στα οικονομικά του ΡΙΚ.

Το ΑΚΕΛ, είχε προειδοποιήσει έγκαιρα, από την αρχή όταν είχε τεθεί θέμα τηλεοπτικής σύνδεσης Κύπρου-Ελλάδας, για τις επιπτώσεις τόσο από πολιτικής άποψης, όσο και πάνω στα οικονομικά του ΡΙΚ.».

Έχω πάψει να αιφνιδιάζομαι. Τίποτε παραπάνω δεν μπορεί να προσθέσει το κείμενο αυτό του κ. Α. Κούτρα στις δάφνες της «Χαραυγής» και του ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ έχει αμετάκλητα κριθεί από την εποχή του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα.

Ίσως, βέβαια, περίμενε κανείς ότι το πέραςμα του χρόνου, η διχοτόμηση, θα όζυνε τα αντανακλαστικά, θα έκανε τους ανθρώπους πιο μετρημένους, πιο καλυμμένους, λιγότερο προκλητικούς.

Όμως το ΑΚΕΛ δεν υποκύπτει. Βάδιζε και θαδίζει σε πείσμα των καιρών. Θα 'λεγε κανείς, ως νέος Φλωμπέρ, ότι η βλακεία του είναι ακατάβλητη, αν - φυσικά - επρόκειτο μόνο γι' αυτήν.

Έμεινα μια βδομάδα στο νησί και έζησα και χάρηκα, πραγματικά για πρώτη φορά, αυτή την πανάθλια ΕΤΙ μας. Γιατί, όσο κι αν πάσχιζε η κακομοίρα να με διαψεύσει, το γεγονός της παρουσίας της και μόνο, υπερακόντιζε τα ανάπηρα προγράμματά της και η αμεσότητα της αναφοράς της γι αυτό που είναι η σημερινή Ελλάδα, με έκανε να ξεχνώ - στην Λευκωσία, πάντα - μια πολιτική ηγεσία που είναι συνολικά υπεύθυνη και υπόλογη για το κατόντημα του κυπριακού.

Δεν ξέρω αν ήταν σύμπτωση, αλλά πετώντας για την Αθήνα διάβασα στην «Σημερινή», με την ίδια συγκίνηση που το έζησα ο ίδιος, το γεγονός της σύνδεσης: «Άριστες εντυπώσεις άφησε στους τηλεθεατές η προπεσινή κοινή εκπομπή ΡΙΚ-ΕΤΙ με τίτλο *Χαιρετισμός στην Κύπρο* με την οποία εγκαινιάστηκε επίσημα η τηλεοπτική σύνδεση Ελλάδας-Κύπρου.

Οι δυο τηλεοπτικοί σταθμοί έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους και έδειξαν ότι με κοινή προσπάθεια, μπορούν να παρουσιάσουν εξαιρετικά προγράμματα, που έχουν ευρύτερη εθνική σημασία.

Ιδιαίτερη συγκίνηση προκάλεσε...».

Δεν πρόκειται για τις συνηθισμένες δημοσιογραφικές υπερβολές. Γιατί για όλους, όσους εγώ συνάντησα και είδα, το γεγονός

της σύνδεσης ΕΤΙ-ΡΙΚ ήταν ένα χαρμόσυνο γεγονός.
Για όλους;

Ἄ βεβαιότατα «πλήν Λακεδαιμονίων».

Εἶναι κι αὐτὴ μιὰ στάσις. Νοιώθεται.

*Ἔτσι, πλήν Λακεδαιμονίων στὸν Γρανικό
καὶ στὴν Ἴσσο μετά· καὶ στὴν τελειωτικὴ
τὴν μάχη, τοῦ 1955-'59.*

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 1990

Λουκάς Αξελός

Ο παντρεμένος λαγός ή: Περί του πολιτικού λόγου της ΕΑΡ

ΜΙΑ ΜΕΡΑ, μέσα σ' ένα καταπράσινο λιθάδι, ένας λαγός χοροπηδούσε και τραγουδούσε. Σε λίγο πέρασε από κει μια αλεπού. Ο λαγός μόλις την είδε άρχισε να φωνάζει: «Ζήτω! Ζήτω! Σήμερα είμαι πολύ ευτυχισμένος γιατί παντρεύτηκα».

- «Αλήθεια! Να ζήσετε!» απάντησε η αλεπού.

- «Να σου πω, δεν είμαι και τόσο τυχερός. Ξέρεις, η γυναίκα μου, μερικές φορές, είναι πολύ δύσκολη», απάντησε ο λαγός.

- «Καημένη μου», είπε η αλεπού με συμπάθεια.

- Α! κάνεις λάθος γιατί βέβαια δεν ξέρεις ότι η γυναίκα μου είχε για προίκα της ένα όμορφο μεγάλο σπίτι», είπε γελώντας ο λαγός.

- «Τυχερέ!» είπε η αλεπού.

- «Ε! τυχερός, τυχερός δήθεν. Σήμερα κήκε το σπίτι κι έχασα όλα όσα είχα. Δε μου έμεινε πια τίποτα», είπε πάλι ο λαγός λυπημένος.

- «Αχ! αυτό είναι πραγματική συμφορά! Σε λυπάμαι καημένη μου λαγέ», είπε κλαψουρίζοντας η αλεπού.

- «Α μπα! δεν είμαι και τόσο στεναχωρημένος. Κήκε κι η γυναίκα μου μαζί με το σπίτι κι είμαι πάλι ελεύθερος», είπε χαρούμενος τώρα ο λαγός.

Για την αντιγραφή: Δημοσθένης Κατακουζηνός

Χρέος ή προεξόφληση;

ΑΝΑΛΟΓΩΣ ΤΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΤΟΥΣ, η προεξόφληση μελλοντικού εισοδήματος, αφ' ενός, και η, με «κοινωνικο-πολιτικά» κριτήρια, ανακατανομή πόρων από ιδιωτικές προς δημόσιες χρήσεις, αφ' ετέτου, διοχετεύουν στην οικονομία μία ρευστότητα που όσο πιο ασύμμετρη είναι με την «ελαστικότητα προσφοράς», τόσο πιο σημαντικά προβλήματα δημιουργεί. Ουδείς φόγος λοιπόν για τους ενασχολούμενους με το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Ενίοτε όμως, βοηθούσης και της διάθεσης για πολιτική πλειοδοσία, οι σχετικές απόψεις παίρνουν την μορφή υστερίας που αντί να προειδοποιούν, τρομοκρατούν όσους δεν γνωρίζουν και διασκεδάζουν όσους γνωρίζουν, αν και μάλλον θα έπρεπε να τους θλίβουν.

Στις ημέρες μας, για παράδειγμα, όποιος οικονομολογών Έλληνα εκτιμά το ύψος του δημοσίου ελλείμματος στο 30% του ΑΕΠ, θεωρείται περισσότερο εθνικόφρων από εκείνον που το υπολογίζει στο 20%, αλλά επίσης λιγότερο από εκείνον που το ανεβάζει στο 40%, και ούτω καθ' εξής... Το ίδιο λαμπρό πεδίο δόξης θέβαια προσφέρει και το θέμα της αποπληρωμής του δημοσίου χρέους: Με την ίδια ζέση και προσήλωση στα εθνικά ιδεώδη, σύμψας ο ανθός της χώρας, συναγωνίζεται με ευγενική και ωραία άμιλλα για την γλαφυρότερη περιγραφή του πόσο χρωστάει η κάθε οικογένεια και του ποιες θα ήταν οι συμφορές και τα δεινά που θα έπλητταν το έθνος εάν το δημόσιο απεφάσιζε να εξοφλήσει όλο το εσωτερικό δημόσιο χρέος δια μιας: Για να αποπληρώσει το παμφάγο τέρας τις οφειλές του οι Έλληνες θα έπρεπε να εργάζονται αμισθί επί ένα αβάστακτα μακρύ διάστημα που οι λιπόψυχοι το υπολογίζουν σε μήνες, οι γενναιότεροι σε έτη και οι λέοντες σε δεκαετίες.

Μόνο που ας επιτραπεί σε εμάς, τους επιλήσιμονες ίσως, να πούμε πως τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι. Στην διάρκεια της φοβερής αυτής περιόδου το γεγονός πως κανείς δεν θα αμείβονταν για την εργασία του δεν σημαίνει και ότι οι Έλληνες δεν θα είχαν εισοδήματα.. Θα είχαν εισοδήματα ίσα με το ύψος του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος που θα δημιουργούσαν, αυτά δε θα προέρχονταν από την εξόφληση των τίτλων του δημοσίου που θα είχαν στα χέρια του έναντι του τρισκατάρατου χρέους. Όσοι θέβαια δεν θα είχαν τέτοιους τίτλους θα κινδύνευαν να πεθάνουν από την πείνα αλλά και αυτό τελικά θα απεφεύγετο γιατί θα μπορούσαν να δανειστούν από τους εισπράττοντες και να αποπληρώσουν σε επόμενες περιόδους χωρίς μάλιστα (όπως μας διδάσκει και ο καθηγητής R. Barro) αυτό να σημαίνει και μείωση του εισοδήματός τους διαχρονικά γιατί τα τοκοχρεολύσια που θα κατέβαλλαν θα

ισούνταν ουσιαστικά με την μείωση της άμεσης και έμμεσης φορολόγησής τους από το κράτος αφού το τελευταίο δεν θα χρειαζόταν πια πόρους και για την εξόφληση των χρεών του. Έτσι, μετά από την σύντομη αυτή πανεθνική προσπάθεια, ο βραχνάς του χρέους θα είχε αποτιναχθεί δίχως τίποτα ουσιαστικά να έχει αλλάξει.

Όμως, ίσως γιατί όλοι στερούμεθα φαντασίας, κάτι παρόμοιο δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί και η διαχείριση του χρέους θα εξακολουθήσει να γίνεται όπως γινόταν πάντα: Με την προοπτική του χρόνου. Σε αυτή την περίπτωση συμβαίνουν και πάλι περίεργα πράγματα: Κάποιοι ιδιώτες πρέπει να πάρουν σταδιακά πίσω τα χρήματα που δάνεισαν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στο δημόσιο σε μία παρελθούσα χρονική στιγμή. Αυτό το τελευταίο με την σειρά του θα αρυσθεί τους απαραίτητους πόρους φορολογώντας (επιπλέον) τους πολίτες της δύσμοιρης χώρας μας. Εάν κάνουμε την αληθοφανή υπόθεση πως η διανομή της κατοχής τίτλων απαιτήσεως έναντι του δημοσίου (δηλ. ομολόγων κλπ) στον ελληνικό πληθυσμό είναι ακριβώς ανάλογη της διανομής του, με την ισχύουσα σήμερα «προοδευτική» κλίμακα, φορολογικού βάρους που ο κάθε πολίτης επωμίζεται, θρискόμαστε μπροστά στο καταπληκτικό φαινόμενο να βλέπουμε το δημόσιο να καταβάλλει στους πολίτες του σαν εξόφληση για το χρέος του αυτό ακριβώς που τους αφαιρεί με την μορφή επιπλέον φόρου! Δηλαδή και πάλι τίποτα δεν αλλάζει στην πραγματική οικονομική ζωή. Καταλήγει λοιπόν κανείς στο συμπέρασμα πως είτε εφ' άπαξ, είτε σταδιακά αποτιναχθεί το άχθος αυτό, οι επιπτώσεις σε κάθε περίπτωση θα είναι μηδαμινές. Συμπέρασμα: Το εσωτερικό δημόσιο χρέος δεν υπάρχει!

Αυτό βεβαίως είναι ένα ακραίο συμπέρασμα που ο καλοπροαίρετος και ορθοφρονών αναγνώστης παρακαλείται να μην ενστερνισθεί. Χρειάζεται να μνημονευθεί όμως γιατί ακόμη και από τα πρωθυπουργικά χείλη, στην εναρκτήρια της ΔΕΘ ομιλία, ακούσθηκε πως κάθε Ελληνόπουλο έρχεται στον κόσμο με χρέος 1,5 εκατομμυρίου (που το χρωστάει σε άλλο Ελληνόπουλο από το οποίο όμως έχει να λαμβάνει ακριβώς το ίδιο ποσό). Δεν πρόκειται τόσο για το ότι ο ομιλών δεν αντελήφθη την ουσία ενός οικονομικού γεγονότος και θεώρησε το «χρέος» σαν οφειλή και όχι σαν αυτό που πραγματικά είναι, δηλαδή προεξόφληση μελλοντικού εισοδήματος. Πρόκειται περισσότερο για το γεγονός πως οι οικονομικοί του σύμβουλοι τον εξέθεσαν αφήνοντάς τον απληροφόρητο για ένα ουσιαστικό θέμα, μη μπορώντας να αρθούν από το επίπεδο του εφημεριδογράφου στο επίπεδο του επιστήμονα, πράγμα που δημιουργεί ανησυχίες για την διαχείριση των οικονομικών της χώρας.

Δημήτρης Ιωάννου